

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ

На седници Наставно-научног већа Филозофског факултета у Београду одржаној 29. VII 2017. године, именована је комисија за оцену докторске дисертације кандидата Георгија М. Вулетића под насловом *Аналитичка психологија у светлу модерне херменеутике*. Комисија је прегледала докторску дисертацију и прилаже следећи:

РЕФЕРАТ О ЗАВРШЕНОЈ ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Основни податци о кандидату и дисертацији

Георгије М. Вулетић је рођен у месту Беране у Црној Гори године 1968. Звање *дипломираног инжењера телекомуникација и електронике* стекао је на Електротехничком факултету Универзитета у Београду 1994. године. На Филозофском факултету Универзитета у Београду године 2008. стиче звање *дипломираног психолога*.

У времену од 1994. до 1997. године ради као инжењер у ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“, а од 1997. до 2008. године посао наставља у предузећу „Телеком Србије“, најпре као пројектант и на пословима средњег менаџмента, а потом од 2008. до 2012. године као директор Функције за планирање и развој. Од године 2013. у истом предузећу ради као стручњак за планирање.

У 2006. години се придружује *Београдском аналитичком кругу* и похађа едукацију из аналитички оријентисане психотерапије. Године 2013, у оквиру IAAP-а (*International Association for Analytical Psychology*), започиње тренинг за јунговског аналитичара. Од године 2010. обавља функцију председника *Српског аналитичког друштва (Serbian Analytical Society)*, као развојне групе IAAP-а у Србији.

Године 2010. почиње (под супервизијом) да се практично бави аналитичком психологијом, а од године 2012. постаје активни сарадник *Православног пастирско-саветодавног центра Архиепископије београдско-карловачке*.

Докторска дисертација кандидата Георгија Вулетића, под називом „Аналитичка психологија у светлу модерне херменеутике“, је написана на српском језику, на укупно 315 страна. Основни текст дисертације заузима 300 страна, библиографија заузима пет страна. Основни текст је подељен у четири целине (Увод, Основни појмови, Аналитичка психологија у светлу модерне херменеутике, Закључак), библиографију чини низ од 87 релевантних и ваљано наведених публикација.

Текст је писан јасно, ваљано документовано и ауторски компетентно. Кандидат мисли доследно и критички промишљено, убедљив је и обухватан у анализама и закључцима које нам у својој дисертацији презентира.

Посебно ваља похвалити његову спремност да се (на смео и оригиналан начин) прихвати теме која нужно подразумева велики рад, интердисциплинарност и ауторску ерудицију.

Предмет и циљ дисертације, хипотезе

Предмет дисертације је *однос* (заправо, дијалошки-компаративно проблематизовање односа) *између аналитичке психологије и модерне херменеутичке традиције*.

Називом *аналитичка психологија* аутор означава психолошку теорију Карла Густава Јунга. Говорећи о *херменеутичкој традицији* Вулетић има у виду ауторе попут Шлајермахера и Дилтаја, те Хајдегера, Гадамера и Рикера.

Циљ рада је да, посредством разумевања односа између *аналитичке психологије и модерне херменеутике*, учини могућим *једно ново (дијалошки обогаћено) сагледавање основних (како теоријских тако и практичних) појмова саме аналитичке психологије*. Својим радом аутор настоји да укаже на важност (до данас у литератури недовољно актуализованог, код самог творца аналитичке психологије никада до краја доследно експлицираног) препознавања и разумевања Јунговог отклона од владајуће (научне) парадигме каузалистичког мишљења, те његовог приклањања *другој струји*, која у центар свог интересовања смешта питања смисла, тумачења и разумевања.

С обзиром на наведени циљ, Вулетићево обимно истраживање бива одређено *двема основним хипотезама*:

Првахипотеза

Неувекјесноексплициранеонтолошкепретпоставкетеорије и
 праксеЈунгове*аналитичкепсихологије*, којесамауторнастоји у
 свомтекстудетаљноексплицирати, упркосразличитојреторици и
 различитимжанровскимсензибилитетима,
 акосудокрајајасноексплициране,
 битноодражавајубазичнепринципесуштинскиблискепринципимахермене

утичкепарадигме. Тоих, даље, положициствари, чинисроднијим (имплицитнокомплементарним) модернојхерменеутицинегокласичнојнаучнојпарадигми, утемељенојнапозитивизму и реализму.

Другахипотеза

Јунговинеувекдоследнипокушајиданановначинопишечовека и светмогу, наћидодатну (теоријски, рефлексивну) потпору у текстовимаХајдегера, Гадамера и Рикера. Полазећи, дакле, одимплицитнекомплементарности (првахипотеза), ауторверуједаје, посредствомдијалогасасавременомхерменеутиком, самуаналитичкупсихологијумогућепоставитинасигурнијетемеље (другахипотеза).

Наведенедвехипотезе, верујемо, најјаснијеодражавајусмисаоВулетићевогпоступка.

Текст Вулетићеве дисертације првенствено подразумева детаљно разматрање оригиналних текстова самог Карла Густава Јунга. У својем бављењу Хајдегером тежиште ставља на *Битак и време*. Њега, дакле, занима Хајдегер из периода *фундаменталне онтологије*. Позни Хајдегер остаје изван оквира Вулетићевог интересовања.

Вулетић се суверено креће кроз Јунгов опус, добро познаје његову мисао, ваљано запажа све (за његову тему релевантне) тензије, недоследности и херменеутичке потенцијалности. Хајдегера коректно разумева, доследно га (из перспективе аналитичког психолога) прати. Исто важи и за његов однос према Гадамеру и Рикеру.

Уз Хајдегерово дело *Битак и време* аутор детаљно (наравно, узимајући у обзир и одговарајућу секундарну литературу) разматра за своју тему релевантне текстове Ханса-Георга Гадамера и Пола Рикера. Првенствено *Истина и метод*, те *Сукоб интерпретација*, *О тумачењу*, *оглед о Фројду*.

Уз оригинална дела поменутих аутора кандидат користи широку палету релевантне секундарне литературе.

Кратак опис садржаја дисертације

Након излагања основних појмова Јунгове аналитичке психологије у првом поглављу, у поглављу 2.2.1 аутор укратко излаже основне идеје Хајдегерове *фундаменталне онтологије*, односно *егзистенцијалне аналитикеDasein-a*.

У поглављу 2.2.2 бивају представљени (и доведени у дијалошки однос са аналитичком психологијом) основни елементи Гадамерове филозофске херменеутике.

У поглављу 2.2.3 аутор излаже Рикерово виђење симбола и интерпретације. Посебно наглашава (за аналитичку психологију свакако битну) Рикову спремност да радикално ублажи, по много чему једнострану и контрапродуктивну, фиксираност модерне херменеутике искључиво на сферу језика. На њено, заправо неоправдано, занемаривање домена представног, идеационог, фантазијског.

Треће поглавље дисертације доноси непосредност сапозиционирања кључних појмова аналитичке психологије и херменеутичке филозофије. Нагласак је на сличностима и потенцијалним комплементарностима. Тако ће се у поглављу 3.1 показати да темељни појам аналитичке психологије – *психа* – осим често подразумеваног поимања као скупа менталних садржаја, може имати и карактеристике онтолошког појма, односно појма којим се описује сам битак човека. Осветљавању психе као могућег онтолошког појма значајно доприноси Хајдегерово описивање основног устројства битка *Dasein*-а као *битка-у-свету*, али и Хајдегеров опис предструктуре разумевања. Такође, виђен у овом контексту, другачије ће се показати појам *архетипа*, а неке пресечне тачке раног Хајдегера и Јунга даће се наслутити и у схватању Сопства и индивидуације, односно, виђењу *несвојственог* и *својственог битка Dasein*-а, спрам *Ја идентификованог са персоном* и *Ја на путу индивидуације*.

У поглављу 3.2, даље, биваразматранопитање јунговског појма *архетипа* у светлу Гадамерове херменеутике, те онтолошки карактер појма *психа* у Јунговој аналитичкој психологији.

Посебно бива истакнута дијалектичка структура интерпретације аналитичкој психологији, те значај језика у самој терапијској пракси.

У поглавље 3.3 аутор пореди Рикерово и Јунговосхватање симбола и интерпретације, те детаљно разматра повезаност симбола, представе и језика. Такође, пише о могућим аналогима (јасно, притом, имајући у виду и разлике) у виђењу самог субјекта у делима Јунга и Рикера.

У последњем поглављу своје дисертације аутор детаљно резимира и дискутује резултат својих претходних истраживања

Остварени резултати и научни допринос дисертације

Аутор убедљиво показује недоследност, неексплицираност, неретко чак и контрадикторност, Јунгових изјашњавања по питању основних онтолошких поставки сопственог учења. Управо то чини могућим сву разноликост актуалних интерпретација канонских текстова аналитичке психологије.

Уз сву поменућу недоследност, неексплицираност и контрадикторност, Јунгово дело је потенцијално отворено за критички дијалог са савременом херменеутиком. Аутор убедљиво указује на бројне (имплицитне или експлицитне) сличности и аналогije, што недвојбено потрђује његову *прву хипотезу*. Јунгов опус

нам се, доиста, под лупом Вулетићевог текста, открива као *иманентно неспорно херменеутичан*.

Свој пуни квалитет текст ове дисертације добива са ауторовом оригиналном разрадом његове *друге хипотезе*. Доиста је могуће, управо нас текст ове дисертације недвојбено уверава да је тако, теорију и праксу аналитичке психологије учинити потенцијално уверљивијом и плоднијом посредством дијалога са савременом херменеутичком филозофијом.

Закључак

На основу увида у текст докторске дисертације Георгија М. Вулетића комисија закључује да је његов рад оригинално и самостално научно дело које у потпуности испуњава циљеве наведене у одобреној пријави докторске дисертације.

Кандидат је у својој дисертацији приказао пуну ауторску зрелост, оригиналност и компетентност. Његова дисертација представља значајан допринос у нашем разумевању Јунгове аналитичке психологије, како њене теорије тако и њене праксе.

Све то имајући у виду, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета у Београду да прихвати наше позитивно стручно мишљење и кандидату Георгију М. Вулетићу одобри јавну одбрану докторске дисертације под насловом „Аналитичка психологија у светлу модерне херменеутике“.

У Београду 17. VIII 2017.

Чланови комисије

др Петар Јевремовић (ментор)
ванредни професор
Филозофски факултет у Београду

др Душан Стојнов
редовни професор
Филозофски факултет у Београду

др Гордана Вулевић
ванредни професор
Филозофски факултет у Београду

др. Часлав Копривица
редовни професор
Факултет политичких наука у Београду